

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра внутрішніх хвороб тварин

“ЗАТВЕРДЖЕНО”

Факультету ветеринарної медицини
“ ” травня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**
**«Внутрішні хвороби тварин» (скорочений термін навчання 2024 року
вступу)**

Галузь знань 21 «Ветеринарія»

Спеціальність 211 «Ветеринарна медицина»

Освітня програма «Ветеринарна медицина»

Факультет ветеринарної медицини

Розробники:

**Голопура С.І., д.вет.н., професор, завідувач кафедри внутрішніх хвороб
тварин**

Бойко Н.І. к.вет.н., доцент, доцент кафедри внутрішніх хвороб тварин

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ ТВАРИН

Внутрішні хвороби тварин - профілюючий предмет, який формує лікаря ветеринарної медицини високої кваліфікації з глибокими теоретичними знаннями, логічним мисленням, що вміє аналізувати динаміку розвитку патологічного процесу, зробити висновок про суть хвороби, тобто поставити діагноз, обґрунтувати курс лікування. Не менш важливим у діяльності лікаря ветеринарної медицини є його практичні навички, оскільки висококваліфікований лікар має бути не лише теоретиком, а й практиком. Він повинен володіти методами фіксації тварин, щоб при найменших зусиллях і з найбільшою безпекою та віддачею правильно дослідити хвору тварину і подати їй допомогу. Йому слід ґрунтовно засвоїти всі методи введення лікарських препаратів в організм (ентеральні, парентеральні і т. д.), уміти застосовувати різні прилади і методи фізіотерапії (наприклад масаж, акупунктуру), проводити індивідуальні і групові діагностичні та профілактичні заходи, на яких ґрунтується диспансеризація

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<u>Магістр</u> (бакалавр, спеціаліст, магістр)	
Спеціальність	<u>211 – «Ветеринарна медицина»</u> (шифр і назва)	
Освітня програма	<u>«Ветеринарна медицина»</u> (шифр і назва)	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	210	
Кількість кредитів ECTS	7	
Кількість змістових модулів	7	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	<u>Академічна історія хвороби</u> (назва)	
Форма контролю	Залік, Залік, Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	3, 4	–
Семестр	6, 7, 8	–
Лекційні заняття	60 год.	–
Практичні, семінарські заняття	–	–
Лабораторні заняття	90 год.	–
Самостійна робота	60 год.	–
Індивідуальні завдання	–	–
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	3, 3, 4 год.	

1. Мета і завдання навчальної дисципліни

Основною метою дисципліни є оволодіння студентами важливих питань загальної терапії та профілактики внутрішніх хвороб тварин, а також вивчення внутрішніх хвороб тварин, з'ясування їх етіології, патогенезу, симптомів.

Перелік освітніх компонентів, які передують вивченню навчальної дисципліни: Біохімія тварин з основами фізичної і колоїдної хімії; Ветеринарна фармакологія; Фізіологія тварин; Патологія тварин; Клінічна діагностика хвороб тварин.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.
- ЗК7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК9. Здатність приймати обґрунтовані рішення
- ЗК13. Здатність приймати обґрунтовані рішення неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК1. Здатність встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин різних класів і видів – ссавців, птахів, комах (бджіл), риб та інших хребетних.
- СК2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.
- СК3. Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час фахової діяльності.
- СК4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу
- СК6. Здатність здійснювати відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.
- СК7. Здатність організувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.
- СК18. Здатність використовувати спеціалізовані програмні засоби для виконання професійних завдань.

програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 3. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.
- ПРН 4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин

ПРН 7. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.

ПРН 20. Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань.

компетенції першого дня (КПД):

КПД1. Демонструвати розуміння етичних та правових рамок, в яких має працювати лікар ветеринарної медицини, включаючи професійні аспекти, аспекти, що пов'язані з благополуччям тварин, власників тварин, громадським здоров'ям, суспільні та екологічні аспекти, пов'язані з професійною діяльністю.

КПД 2. Розуміти методи наукових досліджень, внесок фундаментальних і прикладних досліджень у науку та реалізацію принципу 3Rs (Replacement, Reduction, Refinement - Заміна, Скорочення, Удосконалення).

КПД 3. Демонструвати базові знання з організації, управління та законодавства, пов'язаного з ветеринарною практикою. Розуміти економічний та емоційний контекст, в якому працює лікар ветеринарної медицини.

КПД 4. Сприяти та контролювати збереження здоров'я та безпеки себе, пацієнтів, власників тварин, колег та навколишнього середовища під час здійснення професійної діяльності; демонструвати знання про принципи забезпечення якості; застосовувати принципи управління ризиками на практиці

КПД 5. Ефективно спілкуватися із власниками тварин, громадськістю, колегами за професією та відповідними органами, використовуючи мову, що є прийнятною для відповідної аудиторії, і дотримуватись принципів повної поваги до конфіденційності та приватності.

КПД 6. Впроваджувати принципи ефективної міжособистісної взаємодії, включаючи комунікацію, лідерство, управління, роботу в команді, взаємоповагу та інші «м'які» навички.

КПД 7. Належно оформляти клінічну документацію та документи для власників тварин, а також, за необхідності, звіти про клінічні випадки у формі, задовільній для відповідної аудиторії.

КПД 8. Ефективно працювати в складі поліпрофільної команди під час надання ветеринарних послуг та визнавати внесок усіх членів команди.

КПД 9. Вміти критично мислити, здійснювати перегляд та оцінку літератури та презентацій.

КПД 10. Розуміти та застосовувати принципи концепції Єдиного здоров'я для забезпечення належної клінічної практики у ветеринарії, а також науково обґрунтованої та доказової ветеринарної медицини.

КПД 11. Демонструвати здатність критично аналізувати докази, справлятися з неповною інформацією, вирішувати непередбачувані ситуації та адаптувати знання, вміння і практичні навички до різних виробничих ситуацій.

КПД 12. Використовувати професійні здібності для сприяння розвитку ветеринарних знань та реалізації концепції "Єдине здоров'я" з метою сприяння здоров'ю, безпеці та благополуччю тварин, людини і навколишнього середовища, а також досягнення Цілей сталого розвитку ООН.

КПД 13. Демонструвати здатність розпізнавати особисті та професійні можливості і знати, як звернутися за професійною порадою, допомогою та підтримкою, коли це необхідно.

КПД. Демонструвати прихильність до навчання впродовж всього життя особистого удосконалення та професійного розвитку. Це включає в себе реєстрацію та рефлексію професійного досвіду, а також вжиття заходів для покращення професіоналізму та компетентності.

КПД 15. Регулярно брати участь у процесах самоаналізу та оцінювання з боку колег з метою підвищення ефективності власної роботи і роботи всього колективу.

КПД 16. Отримувати точну та об'єктивну історію окремої тварини або групи тварин, а також їх утримання та стану навколишнього середовища.

КПД 17. Поводитися з тваринами-пацієнтами безпечно, з повагою до кожної тварини, а також навчати інших колег здійснювати допомоги лікарю ветеринарної медицини у виконанні цих технік.

КПД 18. Проводити повне клінічне обстеження та демонструвати особисту здатність до прийняття самостійних клінічних рішень.

КПД 19. Розробляти відповідні плани лікування пацієнтів та проводити лікування в інтересах кожної тварини під опікою, використовуючи доступні ресурси, а також надавати відповідні власні міркування щодо охорони здоров'я тварини та людини та навколишнього середовища.

КПД 20. Надавати невідкладну і першу медичну допомогу тваринам поширених видів. Розставляти пріоритети та розподіляти ресурси відповідно до кожної конкретної ситуації.

КПД 21. Оцінювати фізичний стан, благополуччя та стан годівлі тварини або групи тварин та консультувати власника тварин щодо принципів утримання, годівлі, відтворення, продуктивних якостей, благополуччя, індивідуального здоров'я, здоров'я стада та громадського здоров'я.

КПД 22. Збирати, зберігати та транспортувати зразки, обирати відповідні діагностичні тести, здійснювати інтерпретації та мати розуміння щодо обмеження результатів тестів.

КПД 23. Чітко комунікувати та співпрацювати з діагностичними установами, включаючи надання ними відповідних результатів для формування історії хвороби відповідного пацієнта.

КПД 24. Використовувати базове діагностичне обладнання та ефективно проводити обстеження тварин відповідно до конкретного випадку, згідно з належною практикою охорони здоров'я та біобезпеки і чинними нормативними документами. Розуміти внесок цифрових інструментів та штучного інтелекту у теорію і практику ветеринарної медицини.

КПД 25. Розпізнавати ознаки можливих захворювань тварин, що підлягають повідомленню до відповідних державних органів, зоонозів, а також ознак жорстокого поводження з тваринами та вживати відповідних заходів, у тому числі повідомляти відповідні органи влади.

КПД 26. Отримувати доступ до відповідних джерел інформування та Законодавства, що стосуються догляду за тваринами та забезпечення їх благополуччя, переміщення тварин, нотифікацій щодо догляду за тваринами та їх благополуччям, переміщенням тварин, хвороб, що підлягають повідомленню,

використання лікарських засобів, включаючи відповідальне використання антимікробних препаратів.

КПД 27. Правильно і відповідально призначати пацієнтам ліки та видавати їх відповідно до Законодавства та останніх настанов.

КПД 28. Повідомляти про підозрювані побічні реакції у тварин через відповідні органи.

КПД 29. Правильно застосовувати принципи та оцінювати протоколи з біозахисту.

КПД 30. Належним чином виконувати асептичні процедури.

КПД 31. Безпечно проводити тварині седацію, загальну та регіональну анестезію; застосовувати хімічні методи витримки.

КПД 32. Оцінювати стан больової реакції тварини, управляти болем та запобігати завчасно тварині болю.

КПД 33. Визначати доречність евтаназії, виконувати її з повагою до тварини та її власників, використовуючи відповідний метод, безпечного для присутніх під час проведення цієї процедури; надавати консультації з етичних та юридичних аспектів щодо утилізації трупа.

2. Програма та структура навчальної дисципліни «Внутрішні хвороби тварин» скороченого терміну денної форми навчання.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Тижні	Усього	у тому числі		
			Лекц.	Лаб. занят.	С.Р
1	2	3	4	5	6
6 семестр					
<i>Модуль 1. Загальна терапія і профілактика хвороб тварин</i>					
Тема 1. Визначення предмета, його структурно-логічна схема. Значення дисципліни у формуванні лікаря ветеринарної медицини.	1	6	2	4	-
Тема 2. Види і методи терапії.	3	9	2	4	3
<i>Разом за модулем 1</i>		15	4	8	3
<i>Модуль 2. Хвороби серцево-судинної системи</i>					
Тема 3. Хвороби перикарда	5	10	2	4	4
Тема 4. Хвороби міокарда: міокардит, міокардоз. (міокардіодистрофія, міокардіопатія).	7	10	2	4	4
Тема 5. Ендокардит і пороки серця	9	10	2	4	4
<i>Разом за модулем 2</i>		30	6	12	12
<i>Модуль 3. Хвороби респіраторної системи</i>					
Тема 6. Хвороби верхніх дихальних шляхів.	11	6	2	4	-
Тема 7. Хвороби легень запального характеру.		6	2	4	-
Тема 8. Хвороби легень незапального характеру. Хвороби плеври:	15	6	1	2	-

<i>Разом за модулем 3</i>		15	5	10	-
<i>Разом за 6 семестр</i>		60	15	30	15
7 семестр					
<i>Модуль 1. Хвороби системи травлення</i>					
Тема 9. Хвороби ротової порожнини, глотки, стравоходу, передшлунків	1	8	2	6	-
Тема 10. Хвороби шлунка і кишок.	3	4	2	2	-
Тема 11. Хвороби шлунка і кишечника з синдромом кольок	5	4	2	2	-
Тема 12. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб підшлункової залози, печінки	7	14	2	6	6
<i>Разом за модулем 1</i>		30	8	16	6
<i>Модуль 2 Хвороби спричинені патологією обміну речовин.</i>					
Тема 13. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Хвороби, зумовлені переважним порушенням білкового, вуглеводного та ліпідного обміну: кетоз корів і овець, міоглобінурія, ожиріння, аліментарна дистрофія.	9	6	2	4	-
Тема 14. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Хвороби, зумовлені порушенням обміну макроелементів: остеодистрофія (аліментарна, ензоотична, вторинна), гіпомагніємія (пасовищна тетанія), післяродова гіпофосфатемія.	11	4	2	2	-
Тема 15. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Мікроелементози тварин. Поширення, загальні принципи діагностики і профілактики. Йодна недостатність. Гіпокобальтоз, гіпокупроз, недостатність цинку (пара кератоз поросят), марганцю, фтору, селену.	13	8	2	2	4
Тема 16. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Гіповітамінози. Недостатність жиророзчинних вітамінів: А, Е, К. Недостатність водорозчинних вітамінів: тіаміну, рибофлавіну, нікотинової кислоти, піридоксину, ціанокобаламіну, аскорбінової кислоти.	15	8	1	2	5
Тема 17. Хвороби ендокринних органів: цукровий і не цукровий діабет, гіперанденокортицизм, гіпо- та гіпертиреоз	15	4	-	4	-
<i>Разом за модулем 2</i>		30	7	14	9
<i>Разом годин за 7 семестр</i>		60	15	30	15
8 СЕМЕСТР					
<i>Змістовий модуль 1 Хвороби молодняку</i>					
Тема 18. Хвороби молодняку. Поширення хвороб молодняку. Особливості вікової фізіології молодняку. Імунний захист новонародженого молодняку. Імунодефіцитний стан молодняку. Класифікація хвороб молодняку	1	9	2	2	5
Тема 19. Хвороби молодняку. Неонатальні хвороби молодняку. Диспепсія	2	6	2	2	2
Тема 20. Хвороби молодняку. Постнатальні хвороби молодняку	3	6	2	2	2

Тема 21. Хвороби молодняку. Метаболічні хвороби молодняку	4	9	2	2	5
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>		30	8	8	14
Змістовий модуль 2. Хвороби крові та сечової системи					
Тема 22. Хвороби системи крові. Анемії, їх класифікація. Постгеморагічна, гіпопластична і гемолітична анемії та їх прояви. Хвороби системи крові. Післяродова гемоглобінурія корів, пароксизмальна гемоглобінурія, ізота аутоімунна анемія.	5	6	2	2	2
Тема 23. Хвороби системи крові. Геморагічні діатези	6	4	2	2	-
Тема 24. Хвороби системи крові. Гемобластози	7	6	2	2	2
Тема 25. Хвороби сечової системи: гломерулонефрит (нефрит), пієлонефрит, абсцес нирки, нефроз, нефросклероз і гідронефроз. Диференціальна діагностика хвороб нирок.	8	4	2	2	-
Тема 26. Хвороби сечових шляхів: уроцистит, нейрогенна дисфункція сечового міхура (спазм сфінктера, парез і параліч сечового міхура). Хронічна гематурія великої рогатої худоби.	9	6	2	2	2
Тема 27. Хвороби сечових шляхів: Сечокам'яна хвороба (уролітіаз).	10	4	2	2	-
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>		30	12	12	6
Змістовий модуль 3. Хвороби нервової системи, шкіри, хутрових звірів					
Тема 28. Хвороби нервової системи. Захворювання головного і спинного мозку та мозкових оболонок запального характеру: менінгіт, енцефаліт, мієліт, менінгоенцефаліт.	11	6	2	2	2
Тема 29. Хвороби нервової системи. Органічні захворювання головного і спинного мозку та мозкових оболонок. Судинні розлади: теплове перегрівання (гіпертермія), сонячний удар; ішемія і гіперемія головного мозку та його оболонок.	12	6	2	2	2
Тема 30. Хвороби нервової системи. Функціональні нервові хвороби: неврози, епілепсія і еклампсія. Синдром стресу та його профілактика.	13	6	2	2	2
Тема 31. Хвороби хутрових звірів	14	6	2	2	2
Тема 32. Хвороби шкіри. Алергічні та аутоімунні хвороби шкіри.	15	6	2	2	2
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>		30	10	10	10
<i>Усього годин за 8 семестр</i>		90	30	30	30
<i>Усього з дисципліни</i>		210	60	90	60
Курсова робота					

3. Теми лекцій

Тиж ні	Назва теми	год.

6 семестр		
1	№ 1. Вступна лекція. Визначення предмета, його структурно-логічна схема. Значення дисципліни у формуванні лікаря ветеринарної медицини.	2
2	№ 2. Види і методи терапії.	2
3	№ 3. Хвороби перикарда	2
4	№ 4. Хвороби міокарда: міокардит, міокардоз. (міокардіодистрофія, міокардіопатія).	2
5	№ 5. Ендокардит і пороки серця	2
6	№ 6. Хвороби верхніх дихальних шляхів.	2
7	№ 7. Хвороби легень запального характеру.	2
8	№ 8. Хвороби легень незапального характеру. Хвороби плеври.	1
	Всього за 6 семестр	15
7 семестр		
1	№ 1. Хвороби передшлунків	2
2	№ 2. Хвороби шлунка і кишок.	2
3	№ 3. Хвороби шлунка і кишечника з синдромом кольок.	2
4	№ 4. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб печінки і жовчних шляхів	2
5	№ 5. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Класифікація, поширення, особливості перебігу та діагностики. Хвороби, зумовлені переважним порушенням білкового, вуглеводного та ліпідного обміну: кетоз корів і овець, міоглобінурія, ожиріння, аліментарна дистрофія.	2
6	№ 6. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Хвороби, зумовлені порушенням обміну макроелементів: остеодистрофія (аліментарна, ензоотична, вторинна), гіпомагніємія (пасовищна тетанія), після родова гіпофосфатемія.	2
7	№ 7. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Мікроелементози тварин. Поширення, загальні принципи діагностики і профілактики. Йодна недостатність. Гіпокобальтоз, гіпокупроз, недостатність цинку (пара кератоз поросят), марганцю, фтору, селену.	2
8	№ 8. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Гіповітамінози. Недостатність жиророзчинних вітамінів: А, Е, К. Недостатність водорозчинних вітамінів: тіаміну, рибофлавіну, нікотинової кислоти, піридоксину, ціанокобаламіну, аскорбінової кислоти.	1
	Всього за 7 семестр	15
8 семестр		
1	№1. Хвороби молодняку. Поширення хвороб молодняку. Особливості вікової фізіології молодняку. Імунний захист новонародженого молодняку. Імунодефіцитний стан молодняку. Класифікація хвороб молодняку	2
2	№2 Неонатальні хвороби молодняку. Диспепсія	2
3	№3. Постнатальні хвороби молодняку.	2
4	№4. Метаболічні хвороби молодняку	2

5	№5. Хвороби крові. Анемії	2
6	№6. Хвороби крові. Геморагічні діатези	2
7	№7. Хвороби крові. Гемобластози	2
8	№8. Хвороби сечової системи. Нефрит. Нефроз. Пієлонефрит	2
9	№ 9. Хвороби сечової системи. Уроцистит. Нейрогенна дисфункція сечового міхура. Хронічна гематурія великої рогатої худоби	2
10	№10. Хвороби сечової системи. Сечокам'яна хвороба	2
11	№11. Хвороби нервової системи. Захворювання головного і спинного мозку та мозкових оболонок запального характеру: менінгіт, енцефаліт, мієліт, менінгоенцефаліт	2
12	№12. Хвороби нервової системи. Захворювання головного мозку та мозкових оболонок судинного характеру: тепловий та сонячний удар; гіперемія та ішемія головного мозку та його оболонок	2
13	№ 13. Хвороби нервової системи. Захворювання головного мозку функціонального характеру	2
14	№14. Хвороби хутрових звірів	2
15	№ 15. Хвороби шкіри. Алергічні та аутоімунні хвороби шкіри	2
	Всього за 8 семестр	30

4. Теми лабораторних занять

6 семестр

Тижні	Назва теми	год.
1	№1. Особиста гігієна та техніка безпеки при дослідженні та лікуванні тварин. Клінічна документація. Терапевтична техніка. Класифікація методів введення лікарських речовин.	4
2	№2. Ентеральне введення лікарських препаратів. Парентеральне введення лікарських препаратів. Ендоскопія. Неспецифічна стимулююча терапія	4
3	№.3 . Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження тематично-хворих тварин в клініці з патологією серцево-судинної системи. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб перикарду (перикардит травматичний і нетравматичний, гідро перикард)	4
4	№4 Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб міокарду (міокардит, міокардоз, міокардіосклероз)	4
5	№5. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб ендокарду і пороків серця	4
6	№6. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб дихальних шляхів: (кровотеча з носа, риніт, гайморит, ларингіт, фронтит, набряк гортані, бронхіт)	4
7	№7. Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження тематично-хворих тварин в клініці з хворобами дихальної системи. Диференційна діагностика, лікування і профілактика пневмоній	4
8	№8. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб легень незапального характеру (набряк, емфізема, кровотеча) та хвороб плеври (плеврит, гідро- і пневмоторакс)	2
	Всього за 6 семестр	30

7 семестр		
1	№ 1. лабораторні і спеціальні методи дослідження тематично хворих тварин в клініці з хворобами системи травлення.	2
2	№ 2 Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб ротової порожнини, глотки і стравоходу (стоматит, виразка язика, фарингіт, езофагіт, закупорення стравоходу).	2
3	№ 3. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб передшлунків (гіпотонія і атонія, переповнення (парез), тимпанія, ацидоз і алкалоз рубця)	2
4	№ 4. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб шлунка і кишок (гастрит, виразкова хвороба, гастроентерит, гастроентероколіт).	2
5	№ 5. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб тварин із синдромом кольок (спастичні коліки, обтураційний ілеус, странгуляційний ілеус).	2
6	№ 6. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб печінки і жовчних шляхів.	2
7	№ 7. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб очеревини.	2
8	№8 Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб підшлункової залози пов'язаної з екзокринною функцією.	2
9	№9 Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження хвороб обміну речовин в клініці із тематично хворими тваринами	2
10	№10 Диференціальна діагностика, лікування та профілактика хвороб, пов'язаних з переважаючим порушенням білкового, вуглеводного та ліпідного обміну: кетозів, міоглобінурія, ожиріння та дистрофія.	2
11	№11 Диференціальна діагностика, лікування та профілактика хвороб, пов'язаних з переважаючим порушенням макроелементів: остеодистрофія, гіпомагнемія, післяродова гіпофосфатемія.	2
12	№12 Принципи діагностики, терапії та профілактики мікроелементозів.	2
13	№13 Принципи діагностики, терапії та профілактики гіповітамінозів. Дослідження, лікування та профілактика хвороб обміну речовин.	2
14	№14 Клініко-лабораторна і спеціальна діагностика, терапія і профілактика хвороб ендокринних органів: цукровий і нецукровий діабет;	2
15	№15 Клініко-лабораторна і спеціальна діагностика, терапія і профілактика хвороб надниркових, щитовидної та паращитовидної залоз гіпоадренкортицизм, синдром Кушинга; гіпо- та гіперпаратиреоз, після родова гіпокальцеємія, гіпотиреоз, ензоотичний зоб і дифузний токсичний зоб.	2
	Всього за 7 семестр	30
8 семестр		
1	№1. Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження тематично хворого молодняка в клініці. Диференційна діагностика, лікування та профілактика антенатальних і інтранатальних хвороб молодняка	2
2	№2. Диференційна діагностика, лікування та профілактика неонатальних хвороб молодняка: гіпотрофія, диспепсія, молозивний токсикоз, гіпоглікемія	2
3	№3. Диференційна діагностика, лікування та профілактика постнатальних хвороб молодняка: періодична тимпанія телят і ягнят, безоарна хвороба, токсична гепатодистрофія поросят	2

4	№4. Диференційна діагностика, лікування та профілактика метаболічних хвороб молодняка	2
5	№5. Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження тематично хворих тварин в клініці із захворюваннями системи крові. Клініко-гематологічна діагностика, терапія і профілактика післяродової гемоглобінурії корів, пароксизмальна гемоглобінурія, ізо- та аутоімунні гемоглобінурії	2
6	№6. Клініко-гематологічна діагностика, терапія і профілактика хвороб з порушенням гемостазу тромбоцитопенії	2
7	№7. Клініко-гематологічна діагностика, терапія гемобластозів (пухлинні ураження)	2
8	№8. Диференціальна діагностика, лікування та профілактика хвороб нирок: нефрит (гломерулонефрит), пієлонефрит, абсцес нирок, нефроз, нефросклероз, гідронефроз	2
9	№9. Диференціальна діагностика, лікування та профілактика хвороб сечових шляхів: уроцистит, нейрогенна дисфункція сечового міхура (спазм сфінктера, парез і параліч сечового міхура)	2
10	№10. Диференціальна діагностика, лікування та профілактика сечокам'яної хвороби (уролітіазу);	2
11	№11. Диференціальна діагностика, терапія та профілактика менінгіту, енцефаліту, мієліту, менінгоенцефаліту	2
12	№12. Диференціальна діагностика, лікування та профілактика теплового та сонячного удару; гіперемії та ішемії головного мозку та його оболонок	2
13	№13. Диференціальна діагностика, лікування та профілактика неврозів: епілепсії, еклампсії, синдрому стресу	2
14	№14. Диференціальна діагностика, лікування та профілактика хвороб хутрових звірів	2
15	№15. Рациональна антимікробна терапія за дерматологічних захворювань різної етіології	2
	Всього за 8 семестр	30

5. Темі самостійних робіт

Тижні	Назва теми	год.
6 семестр		
1	№1. Замінна терапія	3
2	№2 Гідроперикардіум	4
3	№3. Інфаркт міокарда (класифікація, етіологія, патогенез, симптоми, лікування і профілактика)	4
4	№4. Артеріальна гіпертензія	4
	Всього за 6 семестр	15
7 семестр		
1	№1. Хвороби очеревини	5
2	№2. Надлишок фтору, бору, селену, нікелю, стронцію і молібдену	5
3	№3. Гіпервітамінози А і Д	5

	Всього за 7 семестр	15
	8 семестр	
1	№1. Вроджені ІДС.	5
2	№2. Диференційна діагностика хвороб молодняка з ознаками діареї	2
3	№3. Безоарна хвороба молодняка	2
4	№4. Рахіт	5
5	№5. Гемолітичні анемії	2
6	№6. Гематосаркома	2
7	№7. Ідіопатичний цистит	2
8	№8. Клініко-лабораторні дослідження за неврологічного дослідження	2
9	№9. Водянка шлуночків мозку гідроцефалія.	2
10	№10. Стрес-синдром у свиней	2
11	№11. Хвороби системи травлення у хутрових звірів	2
12	№12. Себорея	2
Разом за 8 семестр		30
Разом з дисципліни		60

Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- Лабораторні роботи, усне/письмове опитування;
- Модульні роботи, тестування, співбесіда;
- Заліки, тестування, співбесіда;
- Екзамен, тестування, співбесіда
- Ординаторська та академічна історія хвороби;
- Захист лабораторних та практичних робіт;

2. Методи навчання:

- Словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда, інструктаж);
- Практичний метод (клінічні випадки);
- Наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- Робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- Відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- Самостійна робота (виконання завдань);
- Індивідуально науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти;
- Інші види.

8. Методи оцінювання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
6 семестр		
Модуль 1. Загальна терапія і профілактика хвороб тварин		
<i>Тема 1. Визначення предмета, його структурно-логічна схема. Значення дисципліни у формуванні лікаря ветеринарної медицини.</i>		
Лекція 1	Знати головні принципи, види і методи терапії тварин. Вміти прогнозувати розвиток хвороби, призначати лікувально-профілактичні засоби. Аналізувати отримані результати при проведенні курсу лікування. Розуміти важливість і відповідальність за ведення клінічної документації куруючого лікаря. Використовувати отримані знання для подальшої терапевтичної діяльності.	-
Лабораторна робота 1		25
Лабораторна робота 2		25
Самостійна робота 1		10
<i>Тема 2. Види і методи терапії</i>		
Лекція 2	Знати теоретичні основи і практичні аспекти диспансеризації тварин. Вміти складати план заходів профілактики внутрішніх хвороб тварин та організувати його виконання. Використовувати отримані знання для подальшої терапевтичної діяльності.	-
Лабораторна робота 3		15
Лабораторна робота 4		15
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Хвороби серцево-судинної та дихальної систем		
<i>Тема 3. Хвороби перикарда</i>		
Лекція 3	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин та профілактики хвороб перикарда. Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію і фізичні навантаження хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у	-
Лабораторна робота 5		10
Лабораторна робота 6		10

	тварини під час лікування. Розуміти небезпеку неправильного призначення, передозування і побічної дії препаратів.	
<i>Тема 4. Хвороби міокарда</i>		
Лекція 4	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин та профілактики хвороб міокарда і ендокарда. Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію і фізичні навантаження хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування. Розуміти небезпеку неправильного призначення, передозування і побічної дії препаратів	-
Лабораторна робота 7		10
Лабораторна робота 8		10
Самостійна робота 3		10
<i>Тема 5. Ендокардит і пороки серця</i>		
Лекція 5	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин та профілактики хвороб ендокарда і судин. Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію і фізичні навантаження хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування. Розуміти небезпеку неправильного призначення, передозування і побічної дії препаратів	-
Лабораторна робота 9		10
Лабораторна робота 10		10
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Модуль 3. Хвороби респіраторної системи		
<i>Тема 6. Хвороби верхніх дихальних шляхів</i>		
Лекція 6	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин та профілактики хвороб дихальних шляхів. Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію і	-
Лабораторна робота 11		10
Лабораторна робота 12		10

	фізичні навантаження хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування	
<i>Тема 7. Хвороби легень запального характеру</i>		
Лекція 7	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин за пневмоній, засобів профілактики. Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію і фізичні навантаження хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування.	-
Лабораторна робота 13		10
Лабораторна робота 14		10
<i>Тема 8. Хвороби легень незапального характеру. Хвороби плеври</i>		
Лекція 8	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин за емфіземи, набряку легень, плевритів, знати засоби профілактики. Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію і фізичні навантаження хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування.	-
Лабораторна робота 15		10
Лабораторна робота 16		10
Самостійна робота 4		10
Модульна контрольна робота 3		30
Всього за модулем 3		100
Навчальна робота	$(M1 + M2 + M3)/3 * 0,7 \leq 70$	
Залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{залік}) \leq 100$	
7 СЕМЕСТР		
Модуль 1 Хвороби системи травлення		
<i>Тема 9. Хвороби ротової порожнини, глотки, стравоходу, передшлунків</i>		
Лекція 1	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин та профілактики за хвороб ротової порожнини, глотки, стравоходу, передшлунків. Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно	-
Лабораторна робота 1		5
Лабораторна робота 2		5
Лабораторна робота 3		10

	діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування.	
<i>Тема 10. Хвороби шлунка і кишок.</i>		
Лекція 2	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин та профілактики за гастриту, виразкової хвороби, гастроентериту, гастроентероколіту.	-
Лабораторна робота 4	Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування.	10
<i>Тема 11. Хвороби шлунка і кишкового тракту з синдромом кольок</i>		
Лекція 3	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин та профілактики хвороб шлунка і кишкового тракту з синдромом колік.	-
Лабораторна робота 5	Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування.	10
<i>Тема 12. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб підшлункової залози, печінки очеревини</i>		
Лекція 4	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин та профілактики хвороб панкреатиту, панкреонекрозу та атрофії підшлункової залози., гепатиту і гепатозу.	-
Лабораторна робота 6	Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники	10
Лабораторна робота 7		10
Лабораторна робота 8		5
Самостійна робота 1		5
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100

Змістовий модуль 2 Хвороби спричинені патологією обміну речовин.		
<i>Тема 13. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Хвороби, зумовлені переважним порушенням білкового, вуглеводного та ліпідного обміну: кетоз корів і овець, міоглобінурія, ожиріння, аліментарна дистрофія</i>		
Лекція 5	Знати особливості	-
Лабораторна робота 9	етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин та профілактики хвороб зумовлених переважним порушенням білкового, вуглеводного і ліпідного обміну. Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію і фізичні навантаження хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування.	10
Лабораторна робота 10		10
<i>Тема 14. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Хвороби, зумовлені порушенням обміну макроелементів: остеодистрофія (аліментарна, ензоотична, вторинна), гіпомагніємія (пасовищна тетанія), післяродова гіпофосфатемія.</i>		
Лекція 6	Знати особливості	-
Лабораторна робота 11	етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин та профілактики хвороб зумовлених дисбалансом в організмі Са, Р, Mg. Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування.	10
<i>Тема 15. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Мікроелементози тварин. Поширення, загальні принципи діагностики і профілактики. Йодна недостатність. Гіпокобальтоз, гіпокупроз, недостатність цинку (пара кератоз поросят), марганцю, фтору, селену. Надлишок фтору, бору, селену, нікелю, стронцію і молібдену.</i>		
Лекція 7	Знати особливості	-
Лабораторна робота 12	етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин та профілактики хвороб зумовлених дисбалансом в організмі I, Co, Cu, Mn, Se, Zn.	5
Самостійна робота 2	Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію хворим тваринам	5
<i>Тема 16. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Гіповітамінози. Недостатність жиророзчинних вітамінів: А,Е, К. Недостатність водорозчинних</i>		

<i>вітамінів: тіаміну, рибофлавіну, нікотинової кислоти, піридоксину, ціанокобаламіну, аскорбінової кислоти. Гіпервітамінози А і Д.</i>		
Лекція 8	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин та профілактики хвороб зумовлених дисбалансом в організмі vitaminiv A, D, E, K., B1, B2, B5, B6, B12, Bc, C та вітаміноподібних речовин	-
Лабораторна робота 13		5
Самостійна робота 3	Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування.	5
<i>Тема 17. Хвороби ендокринних органів: цукровий і не цукровий діабет, гіперадренкортицизм, гіпо- та гіпертиреоз</i>		
Лабораторна робота 14	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин з ендокринними патологіями.	10
Лабораторна робота 15	Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини	10
Модульна контрольна робота 2		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	(M1 + M2)/2*0,7 ≤ 70	
Залік	30	
Всього за курс	(Навчальна робота + залік) ≤ 100	
8 СЕМЕСТР		
<i>Змістовий модуль 1. Хвороби молодняку.</i>		
<i>Тема 18. Хвороби молодняку. Поширення хвороб молодняку. Особливості вікової фізіології молодняку. Імунний захист новонародженого молодняку. Імунодефіцитний стан молодняку. Класифікація хвороб молодняку.</i>		
Лекція 1	Знати визначення імунодефіцитного стану у тварин. Знати фази вікового ІДС у молодняку тварин. Вміти діагностувати ІДС за показниками морфологічного і біохімічного дослідження крові. Обирати і дозувати	-
Лабораторна робота 1		15

	лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію молодняку. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування.	
<i>Тема 19. Хвороби молодняку. Неонатальні хвороби молодняку. Диспенсія</i>		
Лекція 2	Знати основні постнатальні і метаболічні хвороби молодняку тварин. Вміти розпізнавати характерні симптоми неонатальних захворювань молодняку та аналізувати показники морфологічного і біохімічного дослідження крові. Обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію молодняку. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування.	-
Лабораторна робота		15
<i>Тема 20. Хвороби молодняку. Постнатальні хвороби молодняку</i>		
Лекція 3	Знати основні постнатальні і метаболічні хвороби молодняку тварин. Вміти розпізнавати характерні симптоми постнатальних захворювань молодняку та аналізувати показники морфологічного і біохімічного дослідження крові. Обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію молодняку. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування.	-
Лабораторна робота 3		10
<i>Тема 21. Хвороби молодняку. Метаболічні хвороби молодняку</i>		
Лекція 4	Знати основні постнатальні і метаболічні хвороби молодняку тварин. Вміти розпізнавати характерні симптоми метаболічних захворювань молодняку та аналізувати показники морфологічного і біохімічного дослідження крові. Обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію молодняку. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування.	-
Лабораторна робота 4		10
Самостійна робота 1		10
Модульна контрольна робота 1		30

Всього за модулем 1		100
Змістовий модуль 2. Хвороби крові та сечової системи		
<i>Тема 22. Хвороби системи крові. Анемії, їх класифікація. Постгеморагічна, гіпопластична і гемолітична анемії та їх прояви. Хвороби системи крові. Післяродова гемоглобінурія корів, пароксизмальна гемоглобінурія, ізо- та аутоімунна анемія.</i>		
Лекція 5	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин за анемії. Знати засоби профілактики хвороб крові.	-
Лабораторна робота 5	Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування. Розуміти небезпеку неправильного призначення, передозування і побічної дії препаратів.	10
<i>Тема 23. Хвороби системи крові. Геморагічні діатези</i>		
Лекція 6	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин за геморагічного діатезу. Знати засоби профілактики хвороб крові.	-
Лабораторна робота 6	Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування. Розуміти небезпеку неправильного призначення, передозування і побічної дії препаратів.	10
<i>Тема 24. Хвороби системи крові. Гемобластози: Гематосаркома</i>		
Лекція 7	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин за гемобластозів. Знати засоби профілактики хвороб крові.	-
Лабораторна робота 7	Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування.	10

	Розуміти небезпеку неправильного призначення, передозування і побічної дії препаратів.	
<i>Тема 25. Хвороби нирок: гломерулонефрит (нефрит), пієлонефрит, абсцес нирки, нефроз, нефросклероз і гідронефроз. Диференціальна діагностика хвороб нирок</i>		
Лекція 8	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин за гломерулонефриту, нефрозу, пієлонефриту. Знати засоби профілактики хвороб нирок.	-
Лабораторна робота 8	Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування. Розуміти небезпеку неправильного призначення, передозування і побічної дії препаратів.	10
<i>Тема 26. Хвороби сечових шляхів: уроцистит, нейрогенна дисфункція сечового міхура (спазм сфінктера, парез і параліч сечового міхура). Хронічна гематурія великої рогатої худоби</i>		
Лекція 9	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин за уроциститу, хронічної гематурії великої рогатої худоби. Знати засоби профілактики хвороб сечовивідних шляхів.	-
Лабораторна робота 9	Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування. Розуміти небезпеку неправильного призначення, передозування і побічної дії препаратів.	10
<i>Тема 27. Хвороби сечових шляхів: Сечокам'яна хвороба (уролітіаз).</i>		
Лекція 10		-

Лабораторна робота 10	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин за сечокам'яної хвороби. Знати засоби профілактики хвороб сечовивідних шляхів.	10
Самостійна робота 2	Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування. Розуміти небезпеку неправильного призначення, передозування і побічної дії препаратів.	10
Модульна контрольна робота 2		30
Всього за модулем 2		100
<i>Змістовий модуль 3. Хвороби нервової системи, шкіри, хутрових звірів</i>		
<i>Тема 28. Хвороби нервової системи. Захворювання головного і спинного мозку та мозкових оболонок запального характеру: менінгіт, енцефаліт, мієліт, менінгоенцефаліт.</i>		
Лекція 11	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин за енцефаліту, менінгіту, менінгоенцефаліту. Знати засоби профілактики хвороб нервової системи. Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати дієтотерапію і фізичні навантаження хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування. Розуміти небезпеку неправильного призначення, передозування і побічної дії препаратів.	-
Лабораторна робота 11		15
<i>Тема 29. Хвороби нервової системи. Органічні захворювання головного і спинного мозку та мозкових оболонок. Судинні розлади: теплове перегрівання (гіпертермія), сонячний удар; ішемія і гіперемія головного мозку та його оболонок. Водянка шлуночків мозку гідроцефалія.</i>		
Лекція 12		-

Лабораторна робота 12	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин за теплового перегрівання (гіпертермія), сонячного удару; ішемії і гіперемії головного мозку та його оболонок, гідроцефалії. Знати засоби профілактики хвороб нервової системи. Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати дієтотерапію і фізичні навантаження хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування. Розуміти небезпеку неправильного призначення, передозування і побічної дії препаратів.	10
<i>Тема 30. Хвороби нервової системи. Функціональні нервові хвороби: неврози, епілепсія і еклампсія. Синдром стресу та його профілактика.</i>		
Лекція 13	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин за стресу, епілепсії, неврозів, еклампсії. Знати засоби профілактики функціональних хвороб тварин.	-
Лабораторна робота 13	Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування. Розуміти небезпеку неправильного призначення, передозування	15
<i>Тема 31. Хвороби хутрових звірів</i>		
Лекція 14	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин за найбільш поширених хвороб хутрових звірів. Знати засоби профілактики цих хвороб тварин.	-
Лабораторна робота 14	Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію хворим тваринам. Аналізувати	10

	і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування.	
<i>Тема 32. Хвороби шкіри. Алергічні та аутоімунні хвороби шкіри</i>		
Лекція 15	Знати особливості етіопатогенезу, симптомів, а також принципи лікування тварин за atopічного чи алергічного дерматиту, екземи, червоного вовчака. Знати засоби профілактики цих хвороб тварин. Вміти обирати і дозувати лікарські препарати відповідно діагнозу хвороби, призначати відповідну дієтотерапію хворим тваринам. Аналізувати і контролювати клініко-лабораторні показники у тварини під час лікування.	-
Лабораторна робота 15		10
Самостійна робота 3		10
Модульна контрольна робота 3		30
Всього за модулем 3		100
Навчальна робота	(M1 + M2+ M3)/3*0,7 ≤ 70	
Екзамен	30	
Всього за курс	(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100	

8.2 Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Лабораторні і самостійні роботи, які здають із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на 2 бали нижче за оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час складання модульних тестів, заліку і екзамена заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У випадку виявлення плагіату роботи анулюються і підлягають перездачі
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$

9. Навчально-методичне забезпечення

електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn:

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=661>;

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=662>

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=663>

- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);

- підручники, навчальні посібники, практикуми;

1. Внутрішні хвороби тварин: Цвіліховський М. І., Голопура С. І., Грушанська Н.Г., Бойко Н. І., Костенко В. М. практикум : навчальний посібник К.: Компрінт, 2023. 240 с.
2. Спеціальна пропедевтика, терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин : навч. Посібник / М. І. Цвіліховський, В. М. Костенко, Н. Г. Грушанська, А. В. Розумнюк; М. І. Цвіліховський та ін. ; за ред. М. І. Цвіліховського. Київ : НУБіП України, 2023. 248 с.
3. Превентивні технології забезпечення здоров'я дрібних домашніх і екзотичних тварин / Цвіліховський М.І., Голопура С.І., Грушанська Н.Г., Бойко Н.І., Немова Т.В., Палюх Т.А. Навчальний посібник. К. ЦП Компрінт, 2022, 423 с.
4. Клінічна лабораторна діагностика. / Цвіліховський М.І., Бойко Н.І., Немова Т.В., Голопура С.І., Грушанська Н.Г., Бойко Г.В. Навчальний посібник Ч. 1. К.: Компрінт, 2023. 339 с.

- *Методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни*

1. Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Маринюк М.О., Якимчук І.М., Якимчук М.С. Клінічні та лабораторні зміни в організмі собак і котів за патології сечової системи. К.: «ЦП «КОМПРИНТ», 2021. 42 с.
2. Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Маринюк М.О., Якимчук І.М. Зміни показників крові тварин за патології. К.: «ЦП «КОМПРИНТ», 2022. 49 с.
3. Діагностика хвороб серцево-судинної системи: методичні вказівки / Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Маринюк М.О., Якимчук І.М. К.: «ЦП «КОМПРИНТ», 2020
4. Сучасні методи дослідження серця: методичні вказівки / Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Маринюк М.О., Костюк О.С., Якимчук І.М. К.: «ЦП «КОМПРИНТ», 2020.
5. Патогенетична терапія тварин»: методичні вказівки / Цвіліховський М.І., Костенко В.М., Грушанська Н.Г., Голопура С.І., Бойко Н.І. К.: «ЦП «КОМПРИНТ», 2020. 39 с.
6. Ендоскопія органів системи травлення у свійських тварин: методичні вказівки / Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Костенко В.М., Грушанська

Н.Г., Омельчун С.І.К.: «ЦП КОМПРИНТ», 2020. 19 с.
- програма навчальної (виробничої) практики навчальної дисципліни
(якщо вона передбачена навчальним планом).

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Голопура С.І., Немова Т.В., Бойко Н.І., Цвіліховський М.І. Вплив стресу на організм службових собак та методи його корекції: огляд літератури Scientific Reports of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine Vol. 20, No. 6. С. 138-150. 2024.
2. Kaziyev, Zh., Holopura, S., Tsvilikhovskyi, M., Boyko, N., & Ushkalov, A. Diagnostic studies for enterotoxaemia in rabbits Ukrainian Journal of Veterinary Sciences Український часопис ветеринарних наук 2024. Volume 15, No. 3. P. 94-110.
3. М. О. Malyuk, V. V. Klymchuk, Y. O. Kharkevych, V. V. Honchar, D. V. Tarnavskiy, Y. Y. Dovbnia, S. I. Holopura, V. V. Tkachenko Effectiveness of blood transfusion to cats suffering flea infestation. Regulatory Mechanisms In Biosystems 2024, 15(2), 207–211 doi: 10.15421/022430 <https://medicine.dp.ua/index.php/med/article/view/977/988>
4. В. В. Popadiuk, S. I. Holopura Diagnostics of the heart condition in ukrainian riding horses with a portable ecg monitor Український часопис ветеринарних наук Том 11, № 3. с. 54-64 (2020) DOI: <http://dx.doi.org/10.31548/ujvs2020.03.001>
5. Голопура С.І., Цвіліховський М.І. Порушення метаболізму і колострального імунітету у великої рогатої худоби та їх корекція Монографія / Голопура С.І., Цвіліховський М.І. – К., Фоп Ямчинський О.В., 2021. – 408 с.
6. Дробот М.В., Цвіліховський М.І. Терапія телят за неспецифічної бронхопневмонії та її профілактика з використанням біогенних елементів і ехінацеї пурпурової. Монографія. Житомир, 2022. 121 с.
7. Шарандак П. В. Функціональний стан печінки й нирок у вівцематок. Монографія: Житомир: ПП «Євро-Волинь», 2022, 180 с.
8. Грушанська Н.Г., Цвіліховський М.І., Долецький С.П. Діагностика порушень обміну мінеральних речовин у корів: Монографія. Київ: «ЦП «КОМПРИНТ», 2020. 192 с.
9. Preventive veterinary technologies of internal diseases of ruminants / Цвіліховський М.І., Грушанська Н.Г., Долецький С.П., Костенко В.М. Монографія. К.: NPE Yamchynskiy O.V., 2020. 326 с.
10. <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=709>
11. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського